

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 858

van **ELS STERCKX**

datum: 28 juni 2021

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Vraag en aanbod buitengewoon onderwijs - Antwerpen

Op verschillende plaatsen in Vlaanderen is er een nijpend tekort aan plaatsen voor volgend schooljaar voor kinderen in het buitengewoon onderwijs. Vooral in de stad Antwerpen is de druk erg hoog, maar het probleem dijt ook uit naar de omliggende provincies, zo getuigde recentelijk nog de codirecteur van Het SAS, een Antwerpse school voor buitengewoon kleuter- en lager onderwijs voor kinderen van 2,5 tot 13 jaar met een fysieke beperking (type 4) en/of een ernstige of matige verstandelijke beperking (type 2).

Het capaciteitsprobleem in het buitengewoon onderwijs in de stad Antwerpen is dus zeker geen alleenstaand geval. Steeds meer centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's) in Vlaanderen horen gelijkaardige verzuchtingen bij ouders en directies. Tine Gheysen van het Vrij CLB Netwerk, de ondersteunende dienst voor de vrije CLB's, verklaarde hieromtrent recentelijk in de media dat vooral dit jaar in verschillende delen van Vlaanderen het capaciteitsprobleem opvallend uitgesproken is. In de provincie Antwerpen is het probleem het grootst, deels door de situatie in en rond de stad Antwerpen. Maar ook de andere regio's zoals het Rivierenland rond het Mechelse en de Kempen kampen naast de eigen lokale vraag mogelijk ook met een grote overflow vanuit de regio Antwerpen.

1. Hoe reageert de minister op bovenvermelde verzuchtingen?
2. Hoeveel scholen voor buitengewoon onderwijs zijn er in de provincie Antwerpen en wat is de huidige capaciteit? Graag had ik hierbij indien mogelijk een opdeling naar onderwijssegment (kleuter-, lager en secundair onderwijs), naar type en naar arrondissement.
3. Wat is de voorbije vijf jaar de evolutie geweest inzake het aanbod voor buitengewoon onderwijs in de provincie Antwerpen? Hoeveel extra plaatsen zijn er bijgekomen of geschrapt? Graag had ik hierbij indien mogelijk een opdeling naar onderwijssegment (kleuter-, lager en secundair onderwijs), naar type en naar arrondissement.
4. Wat was in de recentst gemeten jaargang het aantal aanmeldingen voor het buitengewoon onderwijs in de provincie Antwerpen? Graag had ik hierbij indien mogelijk een opdeling naar onderwijssegment (kleuter-, lager en secundair onderwijs), naar type en naar arrondissement.
5. Zien we hierbij veel dubbele aanmeldingen, namelijk kandidaatstellingen van eenzelfde kind maar op twee verschillende plaatsen? Kan de minister tevens een gelijkaardig overzicht geven van het aantal kandidaturen, dus met dubbele aanmeldingen eruit gefilterd?

6. Wat is de voorbije vijf jaar de evolutie geweest inzake het aantal aanmeldingen voor buitengewoon onderwijs in de provincie Antwerpen? Graag had ik hierbij indien mogelijk een opdeling naar onderwijssegment (kleuter-, lager en secundair onderwijs), naar type en naar arrondissement.
7. Kan de minister tevens ook in een uitfiltering voorzien van de dubbele aanmeldingen, zodat enkel de pure kandidaten behouden blijven?
8. Ter conclusie: hoe verhoudt de huidige capaciteit zich relatief gezien ten opzichte van de vraag?
9. Op welke manier en op welke termijn wil de minister specifiek voor de provincie Antwerpen aan deze bekommernis tegemoetkomen?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 858 van 28 juni 2021
van **ELS STERCKX**

1. Het buitengewoon onderwijs blijft voor sommige leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften de meest geschikte plaats met de beste omkadering. Er is echter plaatsgebrek, zoals naar boven kwam na de aanmeldingsprocedure voor het buitengewoon onderwijs in Antwerpen.

Er moet op verschillende fronten ingezet worden, op lange en korte termijn. Ik ga daarvoor verder in dialoog met de verschillende spelers op het terrein om alle mogelijke pistes te verkennen.

Onze gezamenlijke ambitie moet zijn dat we er samen voor zorgen dat alle kinderen met een verslag een geschikte plaats hebben op school.

- 2-8. Op Dataloep Instellingen (zie <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/dataloep-aan-de-slag-met-cijfers-over-onderwijs>) vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger een overzicht voor Antwerpen van het aantal scholen voor buitengewoon onderwijs, per type en schooljaar.

Mijn onderwijsadministratie houdt centraal geen gegevens bij over capaciteiten en vrije plaatsen in de scholen; dus ook niet van de scholen buitengewoon basis- en secundair onderwijs in Antwerpen.

Ook van de scholen en vestigingsplaatsen die gebruik maken van een aanmeldingsprocedure, houdt mijn onderwijsadministratie centraal geen gegevens bij over het aantal aanmeldingen en het aantal leerlingen dat dubbel is ingeschreven.

9. Voor het plaatsgebrek in het buitengewoon onderwijs zijn maatregelen voorzien, deze maatregelen richten zich niet specifiek op de scholen voor buitengewoon onderwijs in Antwerpen, maar zijn maatregelen waarmee er in Vlaanderen breed gewerkt kan worden aan lokale capaciteitsnoden in het buitengewoon onderwijs.

Zo voorzien we opnieuw dat scholen voor buitengewoon basisonderwijs zullen hertellen op de 1e schooldag van oktober. Er wordt geteld op de eerste schooldag van oktober 2021 als de school op die dag een hoger aantal lestijden volgens de schalen en/of uren volgens de richtgetallen genereert dan op basis van de eerste schooldag van februari 2021.

De hertelling maakt het voor scholen voor buitengewoon basisonderwijs mogelijk om een capaciteitsverhoging te realiseren. Daarmee kunnen ze op korte termijn een capaciteitsprobleem oplossen.

De Vlaamse Regering gaf op 2 juli jl. groen licht voor de oprichting van 3 nieuwe scholen voor buitengewoon onderwijs in Vlaanderen. Het gaat om twee scholen voor buitengewoon basisonderwijs en een school voor buitengewoon secundair onderwijs. Acht andere scholen kregen de toelating om hun bestaande aanbod structureel te verbreden en ook leerlingen met andere zorgnoden op te vangen. Het gaat om twee scholen voor buitengewoon basisonderwijs en zes scholen voor buitengewoon secundair onderwijs.

Er is uiteraard ook de nodige schoolinfrastructuur nodig.

Op korte termijn kan gewerkt worden met modulaire units. Voortaan volstaat een huurovereenkomst van maximaal 3 jaar, die eenmalig verlengd kan worden met nog eens drie jaar. Er komt ook een aangepast bestek, zodat scholen een verkort traject kunnen gebruiken met het oog op het begin van het schooljaar. Daarnaast zijn ook middelen voorzien in de vorm van reguliere huursubsidies.

Op lange termijn investeren we als Vlaamse Regering substantieel. We voorzien 3 miljard euro voor nieuwe investeringsbeslissingen waaronder 361 miljoen euro voor extra capaciteit. Zo werd in 2020 7 miljoen euro vrijgemaakt voor capaciteit in het buitengewoon onderwijs.

Op 1 december 2020 werd de opdracht gegund voor de afname van de derde editie van de capaciteitsmonitor. Ik verwacht de resultaten daarvan in december van dit jaar. In het lopende onderzoek wordt naast een aanbodbevraging in het gewoon basis- en secundair onderwijs voor het eerst ook een aanbodbevraging in het buitengewoon basis- en secundair onderwijs uitgevoerd. De derde editie van de capaciteitsmonitor zal een beeld geven van de toekomstige te verwachten tekorten, met als focus de te verwachten tekorten in schooljaar 2027-2028, dit zal gebeuren per type voor buitengewoon basisonderwijs en per type en opleidingsvorm voor het buitengewoon secundair onderwijs.

Op basis van de resultaten van de derde editie van de capaciteitsmonitor zal aldus kunnen bepaald worden waar de noden het grootst zijn en waar de capaciteitsmiddelen 2022-2024 best worden ingezet voor het voorzien van extra plaatsen voor leerlingen met een verslag.